

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=4502312&CID=110482> : לינק לקובץ:

תוכנית: **טדד יום**

תאריך: **20/08/2012**

שעה: **09:08:00**

רשת: **רשת ב'**

כותרת: ד"ר ניר מיכאלי, מכון ואן ליר, סמינר הקיבוצים: מחקר המכון על הפרטת

ענת דוידוב ; שלום ד"ר ניר מיכאלי.

ד"ר ניר מיכאלי ; בוקר טוב.

ענת דוידוב ; ראש החוק בסמינר הקיבוצים, חוקר במרכז חזן,

לצדק חברתי במכון ואן ליר. והכותרת של מחקר חדש שמביא

הרבה מאד נתונים, אומרת כך, בשנת הלימודים הקרובה, תשע"ג,

הבאה עלינו לטובה ממש עוד מעט, תואץ עוד יותר הפרטתה של

מערכת החינוך הישראלית. אתם מגבים את זה בואן ליר בכמה

וכמה עובדות, בוא תפרט לנו למה אתם מתכוונים.

ד"ר ניר מיכאלי ; קודם כל מדובר על מגמה ארוכה, זאת

אומרת, זה לא מדיניות חדשה.

ענת דוידוב ; נכון.

ד"ר ניר מיכאלי ; אלא המשך של מדיניות שהשוורשים שלה מאד

מאד עמוקים.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ענת דוידוב ; נכון. השאלה שאנחנו שואלים, האם בשנת הלימודים הקרובה אנחנו נראה את התהליכים האלה מואצים עוד ועוד.

ד"ר ניר מיכאלי ; כן, אני חושב שמצד אחד צריך להיות הוגנים, להגיד שיש נסיונות של משרד החינוך של מערכת החינוך ככה מה שנקרא, לקחת יתר אחריות, זה בא לידי ביטוי ביישום של חלק מהמלצות של דוח טרכטנברג, בראשן כמובן ההמלצה ליום לימודים, סליחה, לחינוך מגיל 3. יישום של חינוך חינוך מגיל שלוש. וגם התוכניות להארכת יום הלימודים. זה תוכניות לחינוך משלים בשעות הצהריים. שאלה כמובן מגמות חיוביות. מהצד השני, אנחנו רואים גם שהתוכניות האלה מיושמות, הן מיושמות על ידי כלים הפרטתיים. לדוגמא, התוכנית של הארכת יום הלימודים, או התוכנית של הצהרונות. באופן אוטומטי יצאה מן המשרד למיכרז חיצוני. ותופעל על ידי גופים פרטיים. זאת אומרת, המשרד בכלל לא שקל להפעיל את התוכנית הזאת באופן עצמאי, מתוך הנחה, הנחה שרווחת שוב וזה לא חדש, הנחה שרווחת במסדרונות הממשלה, מסדרונות האוצר שהמדינה לא יודעת להפעיל פרויקטים גדולים. היא לא יודעת להיות יעילה. היא לא יודעת לפעול במהירות, ולכן המוצא היחידי, או הטלת המשימות המורכבות על השוק הפרטי.

ענת דוידוב ; כלומר, עובדי קבלן, מה שנקרא מיקור חוץ, כמו

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שקורה במקרים רבים אחרים, זה גם מועתק למערכת החינוך.
ד"ר ניר מיכאלי ; נכון. זה למרות שיש עוד ועוד עדויות על כך שהפתרון הזה לאו דווקא יותר יעיל, בודאי לא יותר זול. רק שתי דוגמאות אחרונות, אז להנחה הזאת או לתובנה הזאת, דוגמא אחת זה הסיפור של הפרטת שירותי הבריאות לתלמיד, המדינה הזדרזה להוציא את זה לגורמים פרטים. גם בגז אמר את דברו בצורה חד משמעית, וגם הנתונים.
ענת דוידוב ; נכון. זה אגב, לא שייך למשרד החינוך אבל זה חלק מהפרטה בכלל.
ד"ר ניר מיכאלי ; נכון.
ענת דוידוב ; זה תהליך שנמשך כבר כמה וכמה שנים. אנחנו זוכרים את חברת נטלי וכו', לא ניכנס לזה עכשיו, אבל זה ימשיך, כלומר זה לא חוזר חזרה לבתי הספר.
ד"ר ניר מיכאלי ; הבגז חייב להחזיר את זה למשרד הבריאות, להפעלה של משרד הבריאות, ולמרות זה לפני חודש יצא מיכרז חדש.
ענת דוידוב ; נכון.
ד"ר ניר מיכאלי ; זאת אומרת, אבל שוב, העדויות הראו בצורה חד משמעית שההוצאה לגוף פרטי היא לא עשתה טוב לשירות הזה. לא הפכה אותו ליותר יעיל, לא הפכה אותו ליותר איכותי. דוגמא אחרונה, אולי קוריוזית מבחינתנו, רחוקה מאיתנו אבל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

היתה באולימפיאדה האחרונה, ששירותי הבטחון הופרטו של האולימפיאדה, הוצאו לחברות פרטיות, בדקה התשעים פתאום הסתבר שהחברות הפרטיות לא ידעו לספק את השירות הזה. ומהר מהר גוייס הצבא הבריטי כדי להגן על המשחקים האולימפיים.

ענת דוידוב ; כן. מדברים על מגמות באופן כללי. ד"ר ניר מיכאלי ; כן. חלק ממגמה, חלק מתמונה רחבה שהיא באה לידי ביטוי במשרדי ממשלה. היא באה גם לידי ביטוי במה שאנחנו קוראים במחקר במרכז חזן, הפרטה במחדל. הרבה פעמים לא כתוצאה מאיזה החלטה מסודרת להוציא שירות, או להוציא פעילות החוצה, או מתוך זה שהשירות מסופק באופן מאד מאד. השירות הממשלתי מסופק באופן קלוקל, או חסר, בעצם זה דוחף את הציבור או את הארגונים לצורך שירותים בשוק הפרטי או לממן שירותים..

ענת דוידוב ; תכף נשמע דוגמא אחרת ספציפית מתוך רשות מקומית. רשות המקומית גדרה. תכף נדבר עם ראש המועצה שם על כך שבתי הספר התיכונים מופרטים, או מועברים לבעלות פרטית. איתם לחובר יספר לנו על זה. קודם כל אני רוצה לצרף אלי את הגב' רחל מתוקי שהיא מנהלת מחוז חיפה במשרד החינוך, שלום גב' מתוקי.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

רחל מתוקי ; שלום. בוקר טוב.
ענת דוידוב ; אז כמובן שאתלא יכולה להתייחס ולא צריכה גם
לכלל הבעיות שמעלה כאן ד"ר ניר מיכאלי, אבל ככלל אני רוצה
לשאול אותך, האם את לא רואה בזה טעם לפגם שאנחנו רואים
את התהליכים האלה אם בזחילה, אם בדרך יותר מואצת של
הפרטת שירותי החינוך יותר ויותר. אולי בשנה הבאה נראה את
זה עוד. ביתר שאת.
רחל מתוקי ;אני מבקשת להתייחס לפן המקצועי של מה שהוצע
כאן.
ענת דוידוב ; בהחלט.
רחל מתוקי ; אם אנחנו מדברים על יישום דוח טרכטנברג,
שאנחנו פועלים במרץ ליישומו. אני רואה דווקא תהליך הפוך. חוק
חינוך חינוך חינוך לגילאי 3-4 איפשר לנו לפתוח מאות של גנים רשמיים
עבור הילדים הללו. היתה תופעה שעניינה אותנו, שמחנו, ואנחנו
מברכים עליה של גופים גדולים בקיבוצים, בתאגידים שביקשו
להצטרף לחינוך הציבורי.זה אומר שגם ההורים, גם הגופים
המתואגדים רואים חוזק בחינוך הציבורי.
ענת דוידוב ; זה אומר שמי משלם את המשכורות של אותם..
רחל מתוקי ; המדינה . ברגע שהם עוברים לחינוך הציבורי
והיתה תופעה רחבה של מעבר לחינוך הציבורי המדינה משלמת,
וכל הרגולציה היא שלנו. בקשר למה שאמר ד"ר ניר מיכאלי, שזה

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

גם חלק מיישום דוח טרכטנברג, של העשרה בתום יום הלימודים. העשרה כשמה כן היא. אם אני מסתכלת על המשאב הזה מן הפן המקצועי, הרעיון הוא לאפשר לילדים לא עוד מאותו דבר, אלא באמת פעילות מעשירה, מעצימה, תומכת את הלמידה. לא עוד מאותו דבר.היה נכון מהפן המקצועי לא ליצור מחוייבות של עובד מעביד ארוכת טווח. כלומר, אנחנו מדברים על חוגים לשיקולי בית הספר, לבחירת התלמידים. לבחירת ההורים. פעם זה יכול להיות וטרינריה וספורט. שנה אחרי זה יכול להיות תחום אחר. דווקא בפן הזה, זה נותן גמישות רבה יותר לבית הספר לא להתחייב על מומחה תוכן מסוג מסויים אלא כל פעם להחליף. כלומר יש גם..

ענת דוידוב ; אגב, בצהרונים, מעיר לי כאן כתבנו איתם לחובר, בצהרונים יהיה קבלן חיצוני שיעסיק את האנשים האלה שאמורים לטפל בילדים.

רחל מתוקי ; נכון. הכללים שלנו בהעסקה הם כללים מאד ברורים. אנחנו המשרד מעסיק עובדי חינוך שיש להם תארים,תעודות הוראה וכו'. וכאן אנחנו מדברים על מדריכי חוגים, על מומחי תוכן מדיסיפנות אחרות שהם לא בהכרח עומדים בכללים שאנחנו מציבים לחינוך הפורמלי.

ענת דוידוב ; שמענו את הסטודנטים לחינוך שאולי לא תהיה להם ברירה, אבל הם די זועמים על הסיפור הזה, כלומר, הם

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

רוצים לבוא לעשות עבודה מקצועית, כאן מכריחים אותם בגלל אילוצי המערכת, להיכנס כשהם עוד סמי מקצועיים לתוך המערכת הזאת, והם עסוקים על ידי קבלן חיצוני. רחל מתוקי ; שוב, אני חוזרת ואומרת, הפעילות של העשרה כשמה כן היא. היא לא , היא משלימה את החינוך הפורמלי, היא תומכת בחינוך הפורמלי. בהחלט אנחנו רואים אותה כפעילות חוגית, כפעילות שמעשירה ומעצימה ולא מחליפה את הדרישות שלנו בשעות הבוקר. ענת דוידוב ; אוקיי. ד"ר ניר מיכאלי יש לך מה להעיר לדברים של רחל מתוקי? ד"ר ניר מיכאלי ; אני רק חושב, דיון מקצועי באמת ראוי לעשות אותו, ואני חושב שמעניין לעשות השוואה בין חוק חינוך יום לימודים ארוך שהתקבל כבר ב-1984 ושדווקא גרס שיש ערך מוסף לחיבור של הארכת יום הלימודים לבית הספר. לפעילות השגרתית של בית הספר. כדי לאפשר לו לעשות איזה גיוון בדרכי ההוראה וכדי לאפשר לו להכניס תכנים נוספים שהוא לא מצליח להכניס לאורך היום. והגישה באמת שמציגה, מנהלת המחוז, היא גישה שמדברת על ניתוק מתוך יום הלימודים ומציאת ערך. בודאי דיון שראוי לעשות אותו אבל כמובן שיש לזה גם השלכות בנוגע להעסקה, לזכויות עובדים וכו'. ראינו את המאבק של עובדי הילה, את המאבק של עובדי קרב, כל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אלה דוגמאות לאיך, ברגע העסקה, ברגע שמוצעות לגורמים פרטיים, איכשהו הן משתבשות. והיכולת של המדינה לפקח היא מאד מאד מצומצמת כשעובדי הקבלן האלה נאבקים, משרד החינוך בצדק אומר, אתם לא עובדים שלנו. אין בינינו יחסי עובד מעביד. תלכו למעסיק הישיר שלכם. המדינה מאד מאד מתקשה לפקח על על..

ענת דוידוב; תגיד לי, כראש החוג, מיד אני אתן לך להשיב, הגב' מתוקי, ראש החוג לחינוך בסמינר הקיבוצים, האם כל צורת העסקה הזו שאנחנו עדים לה בכל מיני תחומים במדינה, לא רק בחינוך. האם זה גורע במשהו מהרצון של סטודנטים לבוא ללמוד את המקצוע, כי גם ככה, המשכורות הם לא בשמים. ניר אני שואלת אותך.

ד"ר ניר מיכאלי; אכן. המשכורות לא בשמים. אבל אני כל שנה מופתע מחדש לגלות קבוצות גדולות של סטודנטים שבאמת באות עם להט בעיניים ואידיאולוגיה, לבוא להשפיע ולהשתלב בתוך המערכת. אני חושב שהחרדות הולכות וגדלות ככל שמגיעים לסיום הלימודים.

ענת דוידוב; לרגע האמת. ד"ר ניר מיכאלי; לרגע האמת אכן. וככל שמשתלבים בבתי הספר, חרדות גם מהפך הכלכלי והעסקתי, אבל לא פחות מזה אולי יותר מזה, מהפך המקצועי באופן שבו מורים נדרשים יותר ויותר להיות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פקידי ביצוע של הכנות למבחנים משווים, ומבחנים בין לאומים, שהם מאד מאד מצמצמים את האוטונומיה הפדגוגית. ענת דוידוב ; כן, זה לצערנו, אנחנו רואים את זה כהורים כמעט כל יום לאורך שנות הלימודים. ד"ר ניר מיכאלי תודה רבה לך. הגב' רחל מתוקי, התייחסות שלך, את יודעת מה, דברים שניר מזכיר כאן הם מאד מאד חשובים שבעצם מורה הולך אולי נגד האידיאולוגיה של עצמו. מה שהוא צריך זה בסופו של דבר לעשות, להכין תלמידים למיצב, למבחני בגרות, מעבר לזה אין כמעט כלום. אני אומרת את זה באופן מוחלט. תשמעי, אני אומרת את זה כאמא. אני רואה מה קורה בבתי הספר הכי טובים שיש. אני יכולה להגיד לך, מערכת החינוך בתל אביב, באמת בבתי הספר הכי טובים ואני לא אזכיר את שמם. אני רואה זה הלכה למעשה ביום יום. אני רואה את זה עכשיו בתיכון. זה ממש כואב בלב. גב' רחל מתוקי ; ראשית זו קביעה מאד קשה. זו אמירה קשה. החתירה למצויינות והחתירה להישגים והדרישה שלנו להביא את הילדים לסטנדרט הנדרש מבני גילם היא לא במקום החינוך לערכים, וכלהתחומים הערכיים שאנחנו מאד מאד מעמיקים ומחזקים בתוך מערכת החינוך. ואני חושבת שמעולם לא הושם דגש כל כך משמעותי על התחום של העמקת החינוך לערכים. זאת אומרת, את יודעת זה בעיני המתבונן, כי אנחנו מעט מדי,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מעט מדי מדברים, משווקים מספרים, על הדברים המדהימים שקוראים בתחום של החינוך לערכים בכל התחומים ובכל הנושאים.

ענת דוידוב ; יחד עם זה, אם רודפים אחרי ציוני הבגרות, אז תראי מה הנתונים האחרונים מראו, ממש לא משהו. גב' רחל מתוקי ; אני לא חושבת שרודפים אחרי ציוני הבגרות. אני חושבת שהרצון שלנו שתלמיד שמסיים את מערכת החינוך, 15 שנה נמצא בתוך מערכת החינוך, מסיים עם איזה תעודה, עם תעודת בגרות מינימאלית של עשרים יחידות ליותר מכך, זו דרישה לגיטימית. אני חושבת שאין דבר אחר שאנחנו עושים בחיינו המקצועיים.

ענת דוידוב ; לא. מאה אחוז. גב' רחל מתוקי ; שהוא יותר מ-15 שנה. ענת דוידוב ; השאלה מה הוא זוכר יום אחרי זה. גב' רחל מתוקי ; אני לא רואה בזה רדיפה אחר הישגים. אני יכולה לומר לך שישנם דוגמאות מדהימות של בתי ספר שמגישים ומביאים להישגים מאד גבוהים, גם הילדים מתגייסים לשירות משמעותי. הם נמצאים בשנת שירות. ענת דוידוב ; ברור. זה לא שייך.

גב' רחל מתוקי ; לכן אני אומרת חינוך לערכים ונתינה, דברים נוספים שאנחנו מחנכים את הילדים על מנת שיהיו אזרחים

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

ראויים הם לא באים על חשבון החתירה שלנו להישגים.
ענת דוידוב ; אוקיי. הגב' רחל מתוקי, אני לא אפתח כאן את
נושא האזרחות שגם ככה..
גב' רחל מתוקי ; אבל אני ברשותך רוצה להתייחס לעוד נושא
שעלה קודם לכן.
ענת דוידוב ; טוב. משפט לסיום.
גב' רחל מתוקי ; לגבי רצף היום, ראי, אנחנו בהחלט רואים את
הילדים ברצף היום. ויש לנו ענין שמנהלי בית הספר יראו אותם
ויקחו אחריות על רצף היום. אז זה שאנחנו אומרים למנהלים
תקחו ותבדקו מה קורה בכל סביבות החיים של הילד, זה לא
אומר שהמדינה צריכה להעסיק את תנועות הנוער, להעסיק את
כל המסגרות התומכות בקהילה. כך שלא שחור ולבן, אני
מסכימה עם ד"ר מיכאלי, שזה דיון מקצועי שצריך לקיים אותו.
ענת דוידוב ; ברור. שום דבר לא שחור ולבן, יש הרבה אפור.
כן. חיינו אפורים מה לעשות. הגב' רחל מתוקי, אני מאד מודה
לך. מנהלת מחוז חיפה במשרד החינוך תודה.
גב' רחל מתוקי ; תודה.